

MARTAT AFRIKASSA

40 VUOTTA

Terhi Lindqvist, 9/2020

40 VUOTTA
YHDESSÄ

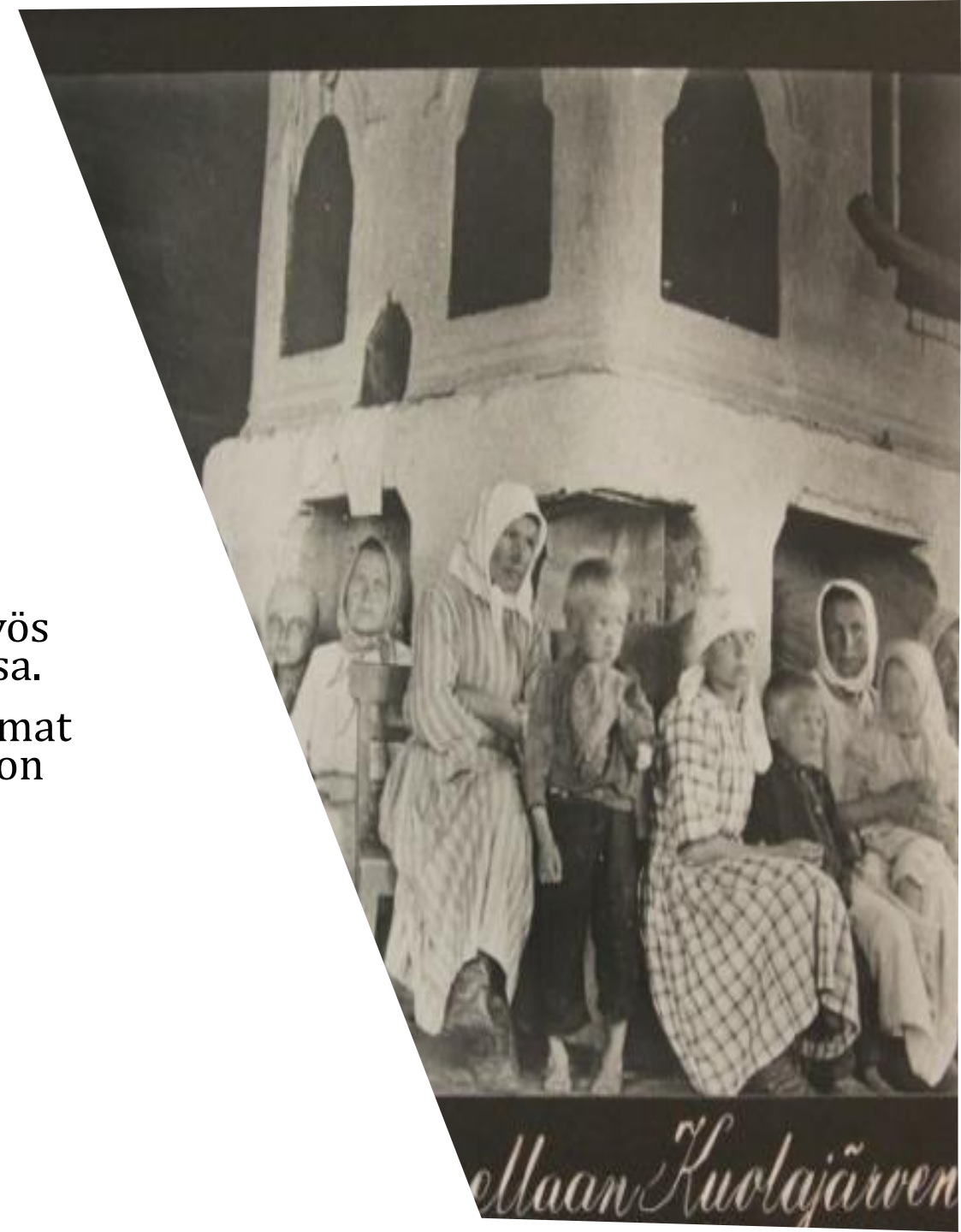
MIKSI JA MITEN KAIKKI ALKOI?

- "On laajempi koti kuin perhekoti... ja sen isomman kodin nimi on kylä, pitäjä, kaupunki, yhteiskunta, isänmaa, maailma." – *Lucina Hagman, 1899*
- Martat ovat olleet kansainvälisiä alusta saakka. Olemme kuuluneet kansainvälisiin verkostoihin ja perustajajäsenet seurasivat maailman tapahtumia.
- Kehitysyhteistyö projektimuotoisena alkoi vuonna 1980.

MARTAT OVAT AINA NEUVONEET NAISIA

- Perheenäidit ovat oppineet Martoissa ruuanvalmistusta, ravitsemusta ja omien tulojen hankkimista.
- Kotitalousneuvonnassa ja kerhotoiminnassa yhdistyi ammattilaisuus ja vertaisoppiminen.
- Marttojen kautta perheen- ja maatalon emännät loivat myös ensimmäiset kontaktit ulkomaille – kananhoitoa Tanskassa.
- 1970-1980-luvun vaihteessa suunniteltiin ensimmäiset omat kehitysyhteistyöhankkeet Maailman maaseutunaisten liiton ACWW:n kautta.
- Video Marttojen kehitysyhteistyön alkuvaiheista ja nykyhetkestä, 3 min:
<https://www.youtube.com/watch?v=GBNnANHMk60>

ellaan Kuolajärven

MILLÄ PERUSTEILLA VALITSEMME YHTEISTYÖKUMPPANIT?

- Edistämme aina tyttöjen ja naisten oikeuksia, osallisuutta ja toimeentuloa.
- Kotitalousneuvonta on keskeinen kehityksen väline.
- Hankkeet huomioivat kestävän kehityksen sekä ilmastonmuutoksen ehkäisemisen ja siihen sopeutumisen.
- Muodostamme kumppanuuksia naisjärjestöjen ja kotitalousalan järjestöjen kanssa kehitysmaissa: Kamerunissa kotitalousjärjestö ACESF-CA, Etiopiassa vammaisten naisten järjestö EWDNA, Malawissa nuorisojärjestö CYECE.
- Kotimaassa solmimme kumppanuuksia sellaisten järjestöjen kanssa, joilta voimme oppia lisää: tällä hetkellä Väestöliitto, Kynnys, Mannerheimin lastensuojeluliitto. Myös Martat jakavat omaa asiantuntemustaan.

RAVITSEMUS- JA RUUANVALMISTUS- NEUVONTA

- Opetamme hyvää ja monipuolista ravitsemusta. Teemme ruokaa paikallisista elintarvikkeista valmistettuna – lähiruoka kunniaan!
- Ruuan valmistuksen, kodin ja pihapiirin hygienian on huomioitu.
- Kasvitarhaviljely monipuolistaa perheen ravitsemusta ja tuo lisätuloja.
- Kotitaloustaitoja voi jalostaa elinkeinoksi.

NAISTEN YRITTÄJYYS JA OMAT TULOT

- Tutkimuksissa on todettu, että kun naiset saavat omia tuloja, siitä hyötyy koko perhe ja erityisesti tyttöjen on helpompi päästä kouluun.
- Martat tukevat naisten yrittäjyyttä ja osuuskuntia Kamerunissa ja Malawissa. Etiopialaiset vammaiset naiset ovat päässeet kurssitoimintaan mukaan oman järjestönsä kautta.
- Naiset jalostavat tuotteita ja myyvät niitä paikallisilla markkinoilla, toreilla, koulujen pihoilla, siellä missä ihmiset liikkuvat.

TYTTÖJEN OIKEUDET

- Tyttöjen koulunkäynti on a ja o heidän tulevaisuudelleen. Osalla alueista, esimerkiksi Malawin maaseudulla, alle 10 prosenttia tytöistä menee yläasteelle.
- Tilannetta muutetaan yhteistyöllä opettajien, kyläpäälliköiden, tyttöjen vanhempien ja heidän koulutoveriensa kanssa.
- Malawissa ja Kamerunissa kerhotoiminta vahvistaa tyttöjen itsetuntoa ja luku- ja kirjoitustaitoa sekä lisää tietoja seksuaaliterveydestä.
- Työn seurauksena mm. kouluarvosanat ovat parantuneet.

SEKSUAALIOIKEUDET OVAT IHMISOIKEUKSIA

- Koulupudokkuus on iso ongelma: raskaaksi tullut tyttö joutuu jättämään koulun eikä välttämättä tule koskaan enää takaisin.
- Hankkeissa koulutetaan sekä vanhempia että opettajia, jotta he kannustaisivat tyttöjä palaamaan takaisin koulun penkille.
- On tärkeää puhua tytöistä arvostavasti ja välttää stigmaa, mutta samalla lykätä sukupuolisuhteiden alkamista muutamalla vuodella.
- Myös väkivaltaan on tärkeää puuttua. Joskus myös koulun henkilökunta on tytöille väkivallan riski.

VAMMAISET NAISET AJAVAT OMIA OIKEUKSIAAN ETIOPIASSA

- Kehitysmaiden vammaiset naiset ovat kolminkertaisessa haavoittuvassa asemassa: köyhyys, naiseus ja vammaisuus kaikki ajavat heitä marginaaliin.
- Martat toimivat vammaisten naisten oman järjestön kanssa Etiopiassa ja tukevat niitä tavoitteita, joita he pitävät kaikkein tärkeimpinä: koulutus, juridinen apu, sosiaalityö, kerhotoiminta, kurssit, oma työ.
- Martat ovat tuoneet mukaan myös ruuanvalmistuskurssit, jotka ovat nyt koronan vuoksi tauolla.

MITEN KORONA VAIKUTTAA HANKKEISSA

- Kotitalousalan pienyrittäjänäisten työ on vaikeutunut, koska monien raaka-aineiden hinnat ovat nousseet.
- Elanto ansaitaan ja usein myös kulutetaan yhden päivän aikana. Kotiin jääminen ei ole ansaitsemisen kannalta vaihtoehto.
- Myös monet vammaiset naiset ovat menettäneet ansioitaan. Osa on tienannut kerjäämällä, osa kaupustelulla. Asiakkaita ja lahjoittajia on vähemmän, koska ihmiset pelkäävät ottaa kontaktia toisiinsa.

MITEN KORONA VAIKUTTAÄ HANKKEISSA

- Koulujen sulkeutuminen saattaa tytöt maaseudulla suurempaan riskiin joutua seksuaalisen kaltoinkohtelun uhreiksi, mikä johtaa teiniraskauksiin ja avioliiton solmimiseen sekä koulun jättämiseen kesken.
- Maaseudulla etäopetusta on vaikeaa järjestää.

MITEN HANKKEET VASTAAVAT HAASTEISIIN

- Koulutussisältöihin on liitetty myös koronavirukselta suojaavat käytännöt.
- Eri puolilla Kamerunia hankkeen toiminnassa mukana olevien naisten työpaikoilla käydään säännöllisesti ja heitä pyritään auttamaan esimerkiksi turvallisuuteen ja hygieniaan liittyvissä asioissa.
- Vammaisille naisille on toimitettu ruokaa, desinfiointiaineita ja muita perustarpeita.
- Etiopian kumppanijärjestö EWDNA myös välittää kuuden eri lahjoittajatahon (yksityisiä ja järjestöjä) tukea kaikkein vaikeimmassa tilanteessa oleville jäsenilleen.

MITEN HANKKEET VASTAAVAT HAASTEISIIN

- Malawilainen CYECE on järjestänyt turvavälejä noudattaen nuorten ryhmätoimintaa, jossa seksuaalikasvatusmateriaalien lisäksi on jaettu tietoa koronaviruksesta ja sen välttämisestä.
- Paikallisia radioasemia ja julistekampanjointia on hyödynnetty työssä viestin perille saamiseksi suurelle yleisölle (sekä perustyoö että covid-19-tiedottaminen).

MARTAT AFRIKASSA 40 VUOTTA –JUHLAVUOSI

- Juhlimme koronasta huolimatta.
- Lokakuussa piirien ja marttojen käyttöön valmistuu **Annos Afrikkaa** -niminen ruokakurssi ja marttaillan aineisto.
- Kirjanen sisältää reseptejä ja tarinoita kahdeksasta yhteistyökumppanimaasta 40 vuoden ajalta. Aineistoa voi käyttää ruokakursseilla, marttailloissa ja virtuaalisesti.
- Valmis otettavaksi käyttöön heti, esimerkkikappaleet on lähetetty kansainvälisille martoille ja piireihin näiden toivoma määrä.
- Tukea tarvitaan edelleen, hanketoiminta jatkuu. Pidämme yhteyksiä etänä ja matkustamme paikan päälle sitten, kun se on taas turvallista.

#MARTATAFRIKASSA40 - MAHDOLLISUUKSIA OPPIMISEEN JA OSALLISTUMISEEN

- **15.10. klo 18-18.30 Lokakuu on Puurokuu -facebook live.** Parhaat ajankohtaiset puuroreseptit ja tietoisuus Marttojen hankkeista afrikkalaisten naisjärjestöjen parissa. Emmi Tuovinen ja Terhi Lindqvist
- **22.10. klo 18-18.30 Annos Afrikkaa -facebook live.** Makupaloja uudesta ruoka-aineistosta. Marjahelena Salonen
- **3.11. klo 17.30-18.30 Martat Afrikassa 40 vuotta -webinaari** martoille. Katsaus historiaan ja saavutettuihin tuloksiin sekä kurkistus ajankohtaiseen tilanteeseen hankkeissamme Etiopiassa, Malawissa ja Kamerunissa. Terhi Lindqvist
- **4.11. klo 13-15 Marttojen kehitysyhteistyön 40-vuotisjuhlaseminaari sidosryhmille ja martoille.** Mikä on ollut Marttojen rooli kansainvälisessä kehitysyhteistyössä ja suomalaisessa kehitysmaaliikkeessä? Mistä näkökulmista me tarkastelemme kehitystä nyt? Seminaarin avaa ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Skinnari.
- Tule mukaan!

